

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від 10 жовтня 2018 р. № 728-р
Київ

Про схвалення Концепції Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року

*{Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ
№ 145 від 24.02.2021}*

*{У назві та тексті Розпорядження цифри “2023” замінено цифрами “2025” згідно з
Постановою КМ № 145 від 24.02.2021}*

1. Схвалити **Концепцію** Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року, що додається.

Визначити Міністерство соціальної політики державним замовником Програми.

2. Міністерству соціальної політики разом з іншими заінтересованими центральними органами виконавчої влади розробити та подати у шестимісячний строк Кабінетові Міністрів України проект Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року.

Прем'єр-міністр України

В.ГРОЙСМАН

Інд. 73

СХВАЛЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 10 жовтня 2018 р. № 728-р

КОНЦЕПЦІЯ

Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року

{У назві та тексті Концепції цифри “2023” замінено цифрами “2025” згідно з Постановою КМ № 145 від 24.02.2021}

Визначення проблеми, на розв’язання якої спрямована Програма

Домашнє насильство та насильство за ознакою статі є проявами порушень прав людини та основними перешкодами забезпечення гендерної рівності.

Щороку від насильства в Україні страждає близько 100 тис. осіб (90 відсотків з яких - жінки). Зокрема, за даними Мінсоцполітики, у 2017 році зареєстровано 96245 звернень з питань, пов’язаних з домашнім насильством, з них 85340 - від жінок, 10005 - від чоловіків, 900 - від дітей.

Домашнє насильство є однією з найгостріших соціальних проблем, від якої страждають як жінки, так і чоловіки. Найбільш вразливими є жінки та діти. До групи підвищеного ризику потрапляння в ситуацію насильства належать особи з інвалідністю, люди похилого віку, внутрішньо переміщені особи, жінки із сільської місцевості.

Згідно з опитуванням громадської думки “Насильство щодо дітей в Україні”, проведеним у 2014-2015 роках Київським міжнародним інститутом соціології, хоча б одного з видів насильства (фізичного, сексуального, психологічного, економічного) зазнавали 65 відсотків дітей віком від 12 до 17 років і 89 відсотків осіб віком від 18 років.

У 2017 році органами внутрішніх справ взято на облік з приводу вчинення домашнього насильства 66966 осіб.

Насильство негативно впливає як на фізичне, так і на психічне здоров’я постраждалих осіб і може призвести до інвалідності чи летальних випадків унаслідок отримання тяжких тілесних ушкоджень, не сумісних із життям, вчинення суїциду.

У 95 відсотках випадків розлучень сімейних пар причиною є домашнє насильство.

Постраждалі від домашнього насильства (переважно жінки) не можуть належним чином виконувати свої батьківські обов’язки, внаслідок чого зростає рівень соціального сирітства.

Насильство щодо жінок і дівчат негативно впливає на їх репродуктивне здоров'я, внаслідок чого знижується рівень народжуваності та збільшується кількість новонароджених дітей з вадами здоров'я.

Збройна агресія Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях підвищує ризики випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі, вчиненого учасниками бойових дій із посттравматичним стресовим розладом.

Виникають загрози насильства щодо чоловіків, які отримали інвалідність у зв'язку з каліцтвом, якого вони зазнали під час бойових дій.

Аналіз причин виникнення проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання програмним методом

До основних причин домашнього насильства та насильства за ознакою статі належать:

поширеність стереотипів щодо соціальної ролі жінки та чоловіка, переваги однієї статі над іншою у сенсі співвідношення фізичної сили;

переважна безкарність осіб, які вчинили домашнє насильство та насильство за ознакою статі, та поширеність такого явища;

стереотипні уявлення суспільства щодо приватності проблеми домашнього насильства;

застосування моделі насильницької поведінки дітьми, які зазнали домашнього насильства у будь-якій формі або стали свідками такого насильства (21 відсоток тих, хто зазнав фізичного насильства у дитинстві, теж застосовують фізичну силу до дітей);

низький рівень довіри населення до органів влади, інших органів та установ, на які покладаються функції із здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі;

низька доступність осіб, постраждалих від домашнього насильства та насильства за ознакою статі, до якісних комплексних послуг у зв'язку з недосконалістю механізму взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, недостатністю у таких суб'єктів спеціальних знань і навичок, психологічним вигоранням, обмеженою кількістю людських ресурсів, зокрема фахівців із соціальної роботи, психологів, спеціалізованих установ для постраждалих осіб;

недосконалий механізм притягнення до відповідальності осіб, винних у вчиненні домашнього насильства, насильства за ознакою статі;

відсутність системності наукових досліджень та аналізу тенденцій у розв'язанні проблем домашнього насильства, домашнього насильства стосовно дітей, насильства за ознакою статі, недосконалість системи збору даних за необхідними показниками.

Вагомими проблемами у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі є, зокрема, обмежені людські та фінансові ресурси, зростання кількості осіб з інвалідністю, маргіналізація окремих груп жінок і чоловіків, що потребує впровадження та налагодження механізму адресності надання відповідних послуг.

Законом України “Про запобігання та протидію домашньому насильству”, прийнятим у грудні 2017 р., запроваджено комплексну систему боротьби з домашнім насильством та насильством за ознакою статі.

Державна соціальна програма запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року (далі - Програма) повинна стати стратегічним документом для практичного застосування згаданого [Закону](#).

Мета Програми

Метою Програми є забезпечення розбудови системи запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі відповідно до міжнародних стандартів і [Закону України](#) “Про запобігання та протидію домашньому насильству” в умовах децентралізації та запровадження комплексних дій та заходів, спрямованих на зменшення масштабу такого явища.

Визначення оптимального варіанта розв’язання проблеми на основі порівняльного аналізу можливих варіантів

Можливими є два варіанти розв’язання проблеми.

Перший варіант передбачає внесення змін до нормативно-правових актів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі з метою їх гармонізації відповідно до вимог [Закону України](#) “Про запобігання та протидію домашньому насильству”. Наведене дасть змогу удосконалити окремі проблемні напрями діяльності у зазначеній сфері (облік звернень постраждалих осіб; організація діяльності центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, місцевих держадміністрацій, служб у справах дітей, уповноважених підрозділів органів Національної поліції), однак не забезпечить комплексного розв’язання проблеми.

Другий варіант передбачає запровадження дієвого механізму взаємодії суб’єктів (спеціально уповноважених органів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству; інших органів та установ, на які покладаються функції із здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству; загальних і спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб; громадян України, іноземців та осіб без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах), що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі; надання всебічної допомоги постраждалим особам та утвердження ненасильницького характеру приватних стосунків; впровадження відповідних світових стандартів і досвіду. Такий підхід дасть змогу вдосконалити систему запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі відповідно до положень Конвенції Ради Європи “Про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами”, яку ратифіковано 46 країнами та Європейським Союзом.

За результатами порівняльного аналізу можливих варіантів розв’язання проблеми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі оптимальним вважається другий варіант, який передбачає впровадження комплексного інтегрованого підходу до мінімізації та усунення зазначеної проблеми.

Шляхи і способи розв'язання проблеми, строк виконання Програми

Передбачаються такі шляхи розв'язання проблеми:

забезпечення координації та ефективної взаємодії спеціально уповноважених органів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, інших органів та установ, які виконують функції, пов'язані з проведенням заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, з визначенням відповідальних структур та осіб, загальних і спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб, визначених [Законом України](#) “Про запобігання та протидію домашньому насильству”, та забезпечення безперешкодного доступу до них для усіх, хто потребує допомоги;

забезпечення доступності та якості надання необхідних соціальних послуг особам, постраждалим від домашнього насильства та насильства за ознакою статі; затвердження стандартів надання соціальних послуг; забезпечення розроблення та виконання програм для постраждалих осіб;

визначення потреб територіальних громад у забезпеченні фахівцями із соціальної роботи та психологами, створенні загальних і спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб;

застосування визначеного законодавством механізму притягнення до відповідальності осіб, винних у вчиненні домашнього насильства та насильства за ознакою статі; забезпечення розроблення та виконання програм для кривдників;

удосконалення законодавства про адміністративну та кримінальну відповідальність посадових осіб за нехтування службовими обов'язками щодо запобігання, розслідування, переслідування та покарання за скоєння домашнього насильства, особливо домашнього насильства стосовно дітей, та насильства за ознакою статі;

навчання та підвищення рівня професійної компетентності суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, з питань, що регулюються Законами України “[Про запобігання та протидію домашньому насильству](#)”, “[Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків](#)” та іншими законодавчими актами, спрямованими на розв'язання зазначеної проблеми;

проведення комплексної, а також орієнтованої на різні групи населення інформаційно-просвітницької та роз'яснювальної роботи, спрямованої на запобігання домашньому насильству та насильству за ознакою статі;

забезпечення збору даних про факти домашнього насильства, зокрема домашнього насильства стосовно дітей, та насильства за ознакою статі, проведення досліджень щодо форм насильства, якого зазнають діти, жінки та чоловіки вразливих груп (особи з інвалідністю, люди похилого віку, внутрішньо переміщені особи, учасники бойових дій, молодь, маргіналізовані групи, бездомні, наркозалежні, постраждалі від торгівлі людьми тощо).

Програму передбачається виконати протягом 2019-2025 років.

Очікувані результати виконання програми, визначення її ефективності

Виконання Програми дасть змогу знизити рівень домашнього насильства, насильства за ознакою статі та забезпечити захист прав постраждалих осіб через удосконалення системи запобігання та протидії такому насильству, удосконалення відповідної нормативно-правової бази, запровадження дієвого механізму взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі.

За результатами виконання Програми буде забезпечено:

зростання довіри громадян до суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, подолання психологічних та інших бар'єрів у прийнятті та реалізації рішень щодо звернення до цих суб'єктів з приводу такого насильства;

доступність і якість надання необхідних соціальних послуг особам, постраждалим від домашнього насильства, насильства за ознакою статі, у тому числі дітям, людям похилого віку, особам з інвалідністю, громадянам, що належать до інших вразливих груп, у загальних і спеціалізованих службах підтримки постраждалих осіб, визначених [Законом України “Про запобігання та протидію домашньому насильству”](#);

зростання кількості притягнутих до відповідальності кривдників;

спеціальну підготовку фахівців з числа суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, що забезпечуватиме підвищення якості надання відповідної допомоги;

підвищення рівня обізнаності населення з питань запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, подолання негативних стереотипів і формування нетерпимого ставлення до насильницької моделі поведінки, посилення ролі чоловіків у протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі;

підвищення якості оброблення та аналізу зібраних даних про домашнє насильство, у тому числі домашнє насильство стосовно дітей та насильство за ознакою статі, що дасть змогу проводити ефективний моніторинг виконання [Закону України “Про запобігання та протидію домашньому насильству”](#).

Оцінка фінансових ресурсів, необхідних для виконання Програми

Фінансування Програми передбачається здійснювати за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

Обсяг видатків, необхідних для виконання Програми, уточнюється щороку під час формування проекту Державного бюджету України на відповідний рік з урахуванням його реальних можливостей.

Про схвалення Концепції Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року

Розпорядження Кабінету Міністрів України; Концепція від 10.10.2018 № 728-р

Редакція від **02.03.2021**, підстава — [145-2021-п](#)

Постійна адреса:

<https://zakon.rada.gov.ua/go/728-2018-%D1%80>

Законодавство України
станом на 11.12.2025
чинний

728-2018-р

Публікації документа

- **Офіційний вісник України** від 26.10.2018 — 2018 р., № 82, стор. 74, стаття 2726, код акта 91848/2018
- **Урядовий кур'єр** від 03.11.2018 — № 207